

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIJS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

10 CÉNTIMS

SURT LOS DISSAPTES

10 CÉNTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIO:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.

Fora ciutat. » 2 »

Los suscriptors del interior reben las obras del folletí encuadernadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó á la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent. . . . 10 cts.

» extraordinari. . . 15 »

Los números atrassats son al mateix preu y sense folletí.

JOSEPH MARIA ARNAU

Aquest autor pertany als alborns del renaixement de nostre teatro regional y s' ha conquistat un nom respectable ab la colecció d' obras que té donadas á la escena catalana.

L' Arnau havia ants, escrit pera lo teatro castellá, d' hont recordém las comedias «Casarse por carambola», «Fruta del siglo», «Vario, nubes y viento» y «Nueva táctica».

«La mitja taronja» y «Donas», comedias en tres actes «Las tres alegrías», «Las atmetillas d' Arenys» y «Un pollastre aixelat», en un acte, han fet lo seu nom verament popular. Totas las produccions d' ell, se fan molt en Catalunya y á mes de las indicadas citarem «Un embolich de cordas», «Al altre mon», «Los banys de Caldetas», «A bordo y á terra», «Al camp y á la ciutat», «Las pubillas y ls hereus», «La pubilla del Vallés» y varias d' altres que no recordém aquets moments. Lo género conreuhat preferentment ó millor dit, en exclusiu, per Arnau, ha sigut la comedia: en totas sas obras resulta una admirable sensillesa de exposició, facilitat de enredo y naturalitat en lo desenllás. L' amor, ha sigut la font inagotable dels arguments de sas comedias y la tendencia en fer resaltar la bondat de costums de la gent del camp, sobre la de ciutat, sembla en ell, tema predilecte. Se observa igualment gran mestria en la cópia de tipos y costums populars, així com inimitable trassa en ridiculisar tipos castellans.

Lo teatro del Arnau, viu y viurá robust, fins á pesar del abandono en que 'l te lo seu autor, qui deu tenir motius de gran pés pera tancar-se en lo retrahiment absolut que voluntariament s' ha imposat d' alguns anys ensá, retrahiment qu' es tant més de sentir quant

podria donar molta gloria al teatro catalá lo seu retorn al palench d' hont no debia haberse retirat, y hont la seva memoria es admirada y aplaudidas las sevas obras.

Se decidirá l' autor de «Donas» á sortir del ostracisme y á fernos saborejar de nou los richs fruits de sa festiva inteligencia?

Tal vegada si, ja que segons se sab, no ha deixat de escriurer y son algunas las obras que te per donar al públich. Tant debó que aixó sia aviat.

Mentres tant, com á humil tribut al que tant ha fet pera la escena catalana, LO TEATRO REGIONAL se complau avuy en publicar lo seu retrato

J. S.

TEATRO CATALÁ

L' ARGOLLA. — Drama en quatre actes y en prosa, original de D. Ignasi Iglesias. Estrenat la nit del 7 Abril en lo teatro de La Granvia.

Lo Sr. Iglesias, encar que bastant jove pera que 's tinguin ab ell totas aquellas atencions fillas del desitj de alentar als novells autors en lo treballós camí de la literatura teatral, reuneix no obstant varias cualitats que eximeixen al critich de tractarlo com á tal, tota

vegada que son variats las produccions dramàtiques que d'ell s'han estrenat y d'entre ellas tres ab èxit en lo mateix teatre hont acabem de presenciar l'estreno que avuy nos ocupa. «L'Àngel de fanch», «L'Escorsó», y «La cansó nova», dos dramas y una pessa, judicadas favorablement per la premsa, son las obras estrenadas á que d'ujem feta refrencia. De las obras estrenadas ab anterioritat, la millor es «L'Escorsó», y a ella sola doná fundadas esperansas de que podia sobresortir d'entre l'estol de joves que proban fortuna en lo camp clos de la escena teatral catalana.

Respecte á «L'Argolla», no podem dir lo mateix. Com á concepció y com á desenrotll, tant en lo plantejament com en la solució del problema, está la nova obra bastant més baixa de nivell.

Las corrents modernistas han entusiasmat al senyor Iglesias y copiant de Ibsen la manera de fer, nos ha presentat un drama ab estructura nova, pero sense contenir cap de las bellesas que l'intelligent admira en las obras que avuy se disputan lo triomf en las taulas dels primers teatros d'Europa. Y enlluernat per la forma, creyent dominar lo nou método, s'ha cregut igualment posseedor del fondo filosòfic y renovador que á la forma debia escáurelhi, cayent en un error sensible.

Aixís es, que «L'Argolla», presenta faltas no comesas en altres dramas, no conservant del recort de las facultats del autor, mes que lo mohiment escènich que havia donat proba de saber manejar.

Lo Sr. Iglesias, tentat per lo realisme y lo simbolisme de que vol impregnar la téssis y plan de la obra, pertins la noció del perfilament dels personatjes, y nos presenta caracters falsos, com per exemple, lo de «Lluís», qu'és un dels protagonistas, un pintor modernista propagador de la escola reformadora y que's produheix en sos amors, d'una manera digna de la figura d'un drama romàntich y lo mateix diném del tipo de «Aurelia». La realitat no hem sabut véuerla en cap escena del drama y en cambi, apartantse del credo realista que l'autor resa, fa morir á «D. Tomás», devant del públich al final del acte tercer, quan podia haber mort en jardí, pero l'efecte es major de la manera d'ara y gracias á tal particularitat, aquest passatge verament dramàtic, es aplaudit y agrada; á no duptar, es lo millor de la obra.

Lo primer acte, que's passa casi tot en una escena, podria ser bó, si no resultessin plantejadas vulgarment las teorías sostingudas per los joves artistas reunits en los salons de «D. Tomás». Pera sosteni aquella conversa mantenint viva la atenció, cal possehir un caudal de coneixements de que no fan ostentació los personatjes y no sent aixís, ridiculisa en lloch de enaltir las corrents innovadoras del art.

L'acte quart, es lo que's fa de més difícil admissió y tot ell es una inverossimilitut sostinguda fins á la mort ó suicidi de «Lluís», acte que tampoch es justificat, donat lo modo de pensar original del tipo.

Com á problema, entremitj del boirós simbolisme (diguem ho aixís,) que embolcalla l'obra, resulta que Lluís y Aurelia, suspiran per una nova era ó estat social dintre del qual no significarán res, ni l'incest, ni l'adulteri. No pot donar una moral més «modernista» ni un desconeixement més complert no ja de las lleys que regulan los drets de la familia, sino de las lleys generals de la Naturalesa.

Perque apreciém al autor, no volém entrar en mes fondo anàlisis; posis sobre sí, y veurá com dramas de la naturalesa de «L'Argolla» poden ofegar-lo si repeiteix la proba.

Creguins lo Sr. Iglesias, continuhi per lo bon camí que iniciá ab «L'Escorsó» y deixis de tent r viaranyos poch coneguts, puig pot perdre en la consecussió de ideals-quimèrichs lo que ab estudi y talent comensava á guanyar.

Lo teatre estaba plé d'un numerós y escullit auditori, que aplaudí en diferents passatjes, de l'obra,

cridant al autor algunas vegadas, en especial al acabar l'acte tercer y al final del drama.

La representació fou molt ajustada y la presentació y direcció honran al Sr. Tutau, que's fa mereixedor á un doble aplauso, donchs que va interpretar á la perfecció lo paper de «D. Tomás».

Los demés actors tots van trevallar ab carinyo, donant á la obra relleu y colorit.

J. BRÚ.

PROGRÉS.—Monólech en vers, original de D. Miquel Serret y Serra. Estrenat la nit 23 del passat, en lo Centro Catòlich de Badalona.

Poch acertat estigué lo senyor Serret en aquest trevall especialment al intentar denigrar los actuals triomfos de la societat moderna.

Sigué rebut ab mostrars de desagrado y demanat l'autor al final per la aislada persistencia de alguns amichs.

UN CAPITALISTA.—Monólech en prosa, original de don Joan Bosch. Estrenat en la nit del 7 en lo teatre Granvia.

Té alguns tochs dramàtichs que conmovien al espectador, y lo llenguatge es bastant cuydat. Se ressent per insistir massa en la nota sentimentalista.

Sigué molt aplaudit, demanantse al autor. Lo senyor Deihom lo desempenyá ab carinyo encaixant be lo tipo que representava.

QUI BE ESTIMA BE S'ARRIMA. D. RUFO LO CARCAMAL. LO SARAU DE CA LA QUINA, LO DILLUNS DE CARNAVAL.—Saynete en un acte y dos cuadros, en vers, original de Joaquím Montero; música del Mre. Ferrer. Estrenat la tarde del 10 en lo teatre Circo Barcelonés.

Las obretas que'l senyor Montero ha anat donant á coneixer al públich d'aquest teatre, li han concedit la popularitat, que demostra l'important número de representacions que obtenen totes y la numerosa concurrencia que acudeix al teatre avisada per l'anunci de un nou estreno. Aquest autor se fa digne de tal distinció perque, deixant apart que aquestas sarsuelas contenen alguns descocats xistes que son la nota plausible de molts paladars forts que concorren á la casa, per quin motiu l'autor procura complaurels s'ha iniciat en ellas com á excelent coreixedor de l'art escènich, ahont lo senyor Montero ha de reculirhi honra y profit, y per quin motiu hem procurat encoratjarlo com se mereix.

La última obra estrenada dimars últim, es un animat cuadro de co-tums entre la gent de bronca de nostra ciutat y com á tal, abunda en situacions plenas del buíllici propi que tant los distingeix. Tal vegada per estar fet ab precipitació s'hi nota cert deslligament que no hauria tingut á estar més madurat lo trevall. Te escenas dignes d'un bon saynete, al costat d'altres que pecan de grotescas. Aquest defecte está atenuat per varias eualitats que conté y que farán, que al igual que las anteriors, duri l'obra molts dias en lo cartell.

La música del Mre. Ferrer no sols compleix be son objete si no que hi ha algún número, com lo sexteto del segon cuadro, que mereixqué l'honor de la repetició.

La execució superá á lo que podia esperarse donats los elements de la companyia, distingintshi molt los Srs López y Planas y las senyoras Colomer y Obregon. Los autors sigueren demanats ab insistencia.

J. XIMENO.

—Fins d' aquí onze dies no tornaré a venir.

—¿Y això?

—Vaig ab los obrers, en nom del gremi dels *tronxos*.

POBRE PULIT!

No ho dupteu pas.

Hi han sers que venen al mon predestinats a viurer en continuat drama, pera acabar a la fi sa desgraciada existencia d' una manera tràgica. Lo Pulit, n' es bona prova.

Fill de bona familia, es a dir, d' una gosseta inglesa y de pare poch conegut, passá lo periodo de lactancia en lo domicili matern ó sia a la porteria de la mateixa Universitat de Barcelona. Infelis! son ilustre bressol de poch va váldrerli pera lliurarli de sufrir ..

Un vespre, surtian de l' aula de francés un grupet de riallers xicots, cuan trobantlo a la Granvia dolsament entretingut escurant lo darrer os del seu sopar, me l' agafan y fentli mil jurifichs, lo portan cap a las fustas d' en Gurri, allá hont avuy encreuhan lo carrer de Corts ab lo de Balmes, y ab procediment sumarissim, lo condemnan a morir apedregat, pera passar ells un rato divertits.

Jo era de la colla, pero aquell dia, menos entremeliat qu' altres, va voler la bona estrella del gosset, que m' apiadés d' ell, pero lo seu rescat va costarme la baldutxa, las *plumillas* y 'ls *cartons fins* que duya a la butxa, los quals quedaren al acte distribuïts entre 'ls meus companys.

Ja soch a casa ab lo gos al bras. Molt me va costar ferlo almetrer, mes vaig surtir ab la meua.

Per lo seu bon comportament quedá batejat ab lo nom de Pulit.

Als pochos mesos donaba goig de mirar, ora tant rodanxó y estava tant il·lustró! .. fins duya un collaret vermell ab dos cascabels grossos.

Per sa disort, (y perque analiseu com van encadenats los grans aconteximents ab los petits,) una nit feyan gala, tocaban la música a la plassa de Sant Jaume, (la reyna havia parit un noy) y com tots los de casa vam anarhi ell, lo Pulit, va seguir; ni may ho hagués fet!...

Ab la cua entre camas, orelles e·llanguidas, mitj coix d' una pota, aspecte malaltis y udolant d' un modo llastimer, retorná a casa als dos dias sancers de la seva sortida.

Entre la multitud s' havia extraviat y ja havia fins

sigut honrada degudament sa pérdua per los amichs y amigas que l' animalet contaba entre las sevas relacions tant curtas com lluhidas.

Van ferselhi tots los remeys que 'l seu estat delicat requereixia, va adornarsel ab collaret y picarols nous; mes tot en vá; lo Pulit, no era ja lo gosset fester d' avants, sa tristesa aumentaba de dia en dia y ni las caricias de las alegres noyas del taller (perque a casa 'n venian moltes a cusir) eran suficients a retornarli la antiga alegria.

Qué l' hi havia passat en aquella malhadada excursió que motivá sa temporal ausencia? No he pògut may averiguarho; ell era molt prudent, mol reservat y res ne vam puzer traurer d' aquell secret que fou a no duptarho lo segon pas dramátich de la seva abrumada existencia.

Vols mal a un gos? digas que 's rabiós,—diu l' adagi y a fe de mon que la cosa es certa.

—Aquest animal no cura, y rabiará—va comensar a dir un y altre, y en concell de vehins vá decretarse la seva mort.

Pero qui te valor pera executar a un innocent?

Va semblarme a mi, que era menos crudel ferlo perdre que matarlo, y una tarde 'l vaig fer seguir cap a Montjuich y allí entre unas pedreras quedá abandonat. Al esser jo a casa, lo Pulit ja hi era. Pobre animal! ell era tot bondat y tot fent salts semblava dirme:—He que m' habías perdut? ja soch aquí. Pero la seva salut no milloraba y la fatal sentencia debía cumplirse.

—Una pedra al coll y al mar, digué una xicota desapiadada, y tal fet, tal dit. Una matinada emprenguerem lo camí de la Barceloneta y enfilats demunt l' astenall de rocas que forman l' espatllar del port, en la part de detrás del Vulcano, un noy de l' escaleta, mes atrevit que jó, agafá a la bestiola per las potas del darrera y donant embrancida 'l tirá mar endins y va fer un salt sobre una punta de las duras rocas, llensá un crit d' angoixa, y una onada alta y famolencia l' engullí cap al fondo, ventrell sepulcre de tantas vidas...!

Lo sacrifici estava consumat.

Aneu creyent en la predestinació de que al comansar parlaba?

Y la tragedia no acaba pas aquí.

Passaren dias, no recordo bé si foren vuit ó si mes; pero es lo cas, que a l' hora de dinar vam sentir rascar a la porta del pis, sintintse al mateix temps uns planys débils com a plors ofegats. Vam mirarnos esporuguits y escapá de nostres llavis un mot unánim: ¡¡¡Impossible'!!

Y res tant cert.

Ell era, lo Pulit sancer, en cos y ánima, mes malalt que may, pero alegre en cuant podia, va entrar saludantnos ab visibles mostrars de satisfacció.

Solsament l' home s' aixeca contra ls fallos del destí. Aquella bestiola mereixia esser salvada... pero faya por lo seu contacte. Una sola cosa conseguí en vista de son desgraciat estat, y fou la consulta facultativa d' un manescal, qui declará estava prompte a rabiá, si no curaba ab unas drogas que recepitá al visitarlo.

Lo cotarro va tornar a esbolatarse, y aquell vespre al plegar las noyas del treball, bo y amanyagantlo van endursel. Allá a la drete de la carretera, tot anant a Sans, existian per aquell temps unas sínias abandonadas, aixepluch de errants tribus de gitanos y en un dels fondos pous, sens misericordia, lo Pulit va trobar dura fossana.

Voleu sort mes ingrata? Salvat de morir apedregat per una caterva de atolondrats xicots, acabá 'ls seus

días á mans d' axeridas noyas, que ab riallas celebraren l' acudit de tirar-lo á la sinia.

Pobre Pulit! aquell adagi castellá de «manos blancas no ofenden», no va valerli pas. Quantas vegadas m' he recordat de sa accidentada vida y de sa mort trágica!

Destinos de las criaturas... que s' ha de fer...

A mi aquellas noyas, no 'n varen fer mes goig.

J. B. S.

SERVEY DE HORA

BADALONA.—De Sant Pol al Iolo Nort siguié l' obra representada en lo teatro Zorrilla, diumenge passat. Dissapte en lo teatro Badalonés se representá lo monólech *Sense donat*—P.

ST. ANDREU DE PALOMAR.—Al Cassino Andres-sense diumenge á la tarde se po-á en escena *L' ase del hortolá*, ab molt bona execució.—M.

ST MARTÍ DE PROVENÇALS. — Diumenge á la tarde doná funció en lo Foment Regional, la companyia infantil del Sr. Garlaga, posant en escena *Miserias humanas*, distingintshi lo jove Sangorrin y secundant molt bé tots los demés. Lo dia 28 hi haurá funció á cárrech de la aplaudida companyia Regional.—R.

SANS.—En la Familiar Obrera se celebrá funció á benefici del coro posantse en escena *Los cantis de Vllafranca* y 'l coro cantá ab molta afinació *Cap al tart*.

GRANOLLERS. — En lo Centre Católich se doná diumenge, per la tarde, la última funció pera benefici dels pelegrins (obers) que tenen d' auar á Roma. Se posá en escena la comedia *La cuestió son cuartos*, la sarsuela *L' aliojat* y una comedia castellana. Pregueren part en las ditas obras tots los de la companyia, distingintse dels demés los Srs. Güells, Soto y Barnils.

En los demés teatros no hi hagué funció.

En lo «Café Nuevo» doná concert la orquesta *La Catalana* sentne 'l local molt concorregut y aplaudida la referida orquesta.

Va bé que 'l dia que no hi ha funció en cap teatro l' arrendatari del café dongui concerts, perque algunas vegadas succeheix que aixó mata alló.

Se diu que l' autor de *Servius* vol posar en un dels altres teatros d' aquesta vila dita obra en escena.

C.

SITGES.—Lo passat diumenge 8 del actual, po: aren en escena en lo elegant teatro del «Retiro» las aplaudidas pessas *Carambolas*, *Las Carolinas* y *Un beneyt del cabás*; en las que otingueren aplausos los novells actors.—F. H.

TRES PONCELLETAS

UN GAS

En Pau y la Pepa,
promesos prudents,
s' estant á la sala
més sols que contens.

La mare es adintre,
fa rato que anat
á da un tom á l'olla,
que guisa estofat.

La Pepa fa mitja
cantant poch á poch,
y en Pau se la mira
fet tot un badoch;
mes ella ni 's gira,
ni 'l guavta ¡qu' es cas!
está de monitos
ab lo bordegás.

Aixi 'l rato passan
en freda quietut;
pro 'n Pau, que l' enfada
que 'l tingan per mut,
de mica en miqueta
s' hi prova acostá,
fins que de ella alcansa
la pulida ma;
y 'ls dits apretantli,
la mira sonrihent
y ab veu de melindros
aixís li va dihent;

Escolta. Pepeta,
consol de mon cor,
puríssima estrella,
vergíssima flor,
¿T' hi fet per desditxa
l' agravi tant viu,
per fe aquesta cara
de pomas d' istiu?
Allunya l' enfado,
no vulgas tristor,

LA CASSA DEL PERNIL

condolte á la pena
del teu aymador;
dom l' altra maneta,
coloma del cel,
crissálida, ninfa,
boqueta de mel...

Ab veu més baixeta
segueix lo promés,
la noya s' anima
y escolta molt més.

Per fi sonriu ella,
lo cap ell ha alsat;
se juntan sos llavis
per casualitat.

Un dols petó s donan
un altre després,
un altre y un altre,
y trenta y cent més...

Aquí surt la mare,
los veu, s' escabella,
y van cops d' escombra
per ell y per ella.

J. RIBAS PUIGVERT.

LO NOY MALALT

Lema: Conversas de vehinat.

—¿Que m' han dit, senyora Antonia, que tenen lo noy malalt?

—Ay, si senyora... sí.

—¿Y que te?

—La verola.

—¡Ay, Jesús! Mala menja! Be, no es estrany, n' hi ha tanta passa... ¿Quant temps te?

—Dos mesos farà 'l día tretze.

—¿Si que es menut!

—Per aixó que 'l probrissó no ho podrà soportar.

—Qui sab, mare de Deu, qui sab. Miris, lo noyet d' ma cunyada te 'n va sortir, y aixó que l' infelís no li ha b'ia per hont a afa'lo; tot ell era una lepra, y sempre ab aquell panteig, aquell panteig que... ¡ay! á mi se 'm cuòria 'l cor. Afiguris, va estar deu dias sencers y verdaders sense cori 'ls ulls.

—Lo meu jo 'n fa tres.

—¿Y que li donan?

—Cada hora una culleradeta d' una medicina de color

de such de 'l róquil y de tan en tan llet y mel; es lo que 'l metje ha dit.

—¿Q' e no mama?

—¡'Aui, 'l metge!

—No siga plaga, 'l noy.

—Dispensi, no se 'l que 'm diu, ab aquest tra'ech; lo noy, no: no vol pendre 'l pit.

—Oh, donchs cre' aim á mi y creurá una ximple.

—Sí, sí: digui.

—No li dongui res del metge. ¡Que saben ells! res, res absolutament.

—Donchs m' sembla que...

—Creguim. Llensi las medicinas, fassili uns perfums d' flor de sav'li, acotxil be; cada mitj hora *senyil*, y ca la quart di'ui un pare-nostre.

—¡Vol dir!

—Sí, sí: de xis de mata-sanos; fassi lo que li he dit y creurá á un ximple.

—Y donchs, Antonieta, ¿que fa 'l noy?

—De la mateixa manera; patint los set *calzets*.

—¡Ay, bon Deu! ¿Que ja es á la baixada?

—No, tot just fa cinch dias que se li declará la verola.

—Oh, donchs are no hi ha por. La pujada, ray, la baixada es la perillosa; e quan la majoria hi petan.

—¡Vol dir!

—Sí, filla, sí. Miris, la dar, era noya que se 'm va morir, que es la que fa catòrse, y resistir fins al mateix punt en que va finir.

—¿Si qu' es estrany!

—Oy tal. Sols dos dias li faltavan per acabar la baixada.

—Lo meu no crech que puga resistir tant.

—¡Qui sab! de vegadas... ¿qué li donan?

—Lo que va receptá 'l metge, y á més lo *senyil* tot sovint, conforme va dirme la senyora Pepa.

—¡La d' aquí 'l cantó!

—¿Qu' está *embaconat*!

—No, com es tan menut...

—Mal fet. Veu, lo meu, si se 'm va morir, jo estich ab l' *aldeya* que va ser perque tampoch ere *embaconat*. Aixó de la *embacona* fa miracles: fin es bo pe 'ls *enrostipats* y 'l reuma.

—Ho crech: pero ara ja no hi som á temps.

—An fin, com he de ser, paciència. No plori, lona, per 'xo, no plori: pensi que no es vo'té sola la que pateix en lo mon.

—Sí, pero...

—Miri, paguim la soldada.
 —Tens de dirme los teus fins.
 —Donar una passejada
 anant ab los pelegrins.

—Per una mare tot son penas. Conformitat... y...
andemés, si per *res may* soch bona, ja ho sab, disposi!.

—Moltas gracias.

—Me 'n vaig, que no fos cas que 'l de casa hagués
 vingut del treball, que 'm mouria un escàndol.

—Vagi, vagi; no estigui per mi.

—Sí, sí, vaig. *Andemés*, si may tenen algun altre
 criatura...

—¡Ay, no no!

—Prou: vosté es jove... Miri, jo n' he tingut calorce.

—¡Deu me 'n guart!

—Filla, aixó va á la voluntat de Deu.

—Ay, no, no.

—*An fin*, tan si 'n tenen com no, creguim, *embacónil*,
embacónil.

—Que te, Antonieta, que la veig tan entristida!

—Que vol que tingui! Lo noy que s' está morint.

—Que té?

—La verola.

—¡Que 'm diu ara! ¡vol callar!

—Ja fa onze dias.

—No ho sabia, no ho sabia! Cregui que de haverho
ensapigué abans, m' hauria posat á la seva *indisposició*;
 ara no puch; ara tinch que entregá cada dia dotzena y
 mitja de calsetets, y no 'm queda temps ni per fer un
 estornut.

—Gracias, gracias per aixó.

—Cregui que ho sento molt no poguerla servir, pero
 filla, d' un modo ú altre 'ns tenim de guanyá las
 caixaladas.

—Per are no hi ha necessitat...

—Filla, jo soch una dona que sempre estich á la
indisposició de tothom. Si no que ho digui la Paula
 ¿ab? aquella que té berrugas al nas.

—Sí, sí (no la coneix)

—Donchs quan va morirseli l' home jo 'l tenia de
 vetllar, porque m' agrada fe un favor, pero filla, aquell
 mateix dia vaig tenir de marxar á Reus per un negoci
 de familia.

—Sí, sí.

—Com jo entench una mica de tot, tinch molta feyna,
 sempre soch molt demanada; m' agrada tant fer favors,
 que, quan no puch ferne, sempre dono un concell: aixó
 proba lo servicial que soch. Per lo tant, si vol salvar
 al seu noy, fassi lo que li diré.

—Digui, digui.

—Agafa un tros de cansalada rancia, la posa á sol y
 serena y la fa bullir dugas horas: en *ven-cabat* li dona á
 beure al seu noy sempre que n' hi demani.

—Si no enrahona.

—Be, vuy dir sempre que conega que te set.

—¡Ab!

—*Emprés* d' aixó, lo destapa be y li posa al ventre,
 cada dia, una truyta de bledas ab pansas y pinyonets.

—¡Vol dir!

—Vuy dir, si.

—Es qu' are ja es á la baixada.

—En l' *embaixada* está? Millor, millor.

—Millor, aiu! Donchs á mi m' han dit...

—Deixils dir, deixils dir. ¡Que sab la gent! *Encalculi*
 vosté una cosa: quan se cansa mes *pujant* una *pujada*
 ó *baixant* una baixada?

—Me sembla que á la pujada...

—Donchs, filleta de Deu, tregui l' *enconsequencia* ab
 lo nov.

—Me sembla que...

—Creguim, fassi lo que li dich y deixis de taleyas:
 la cansalada, la truyta, y de passada porti un ciri de tres
 lliuras á la Bonanova.

—B ieno, bueno.

—Fassiho aixis y visca descansada; mes tirt ja m'
 ho sabrá dir y 'm donará las gracias.

—Si si.

—Bueno, me 'n vaig, que tocan dos quarts de dotze
 y encare he de fer lo dinar y onze trinxas de calsetets.

—Vaja donchs, passihobé.

—*Passihobé tinga*; y no s' olvidi de lo que li he dit.

—Y 'l noy Antonieta ¿com está?

—Mal, molt mal.

—¿Que hi diu lo metje?

—Diu que no hi ha remey, que la verola ha de fe 'l
 seu cur.

—Ara ja deu ser á la *secada*...

—Si.

—Donchs potsé 's salvará.

—¡Ca! Jo me 'l veig mort d' un moment á l' altre.

—Qui sab, de vegadas las criaturas...

—Lo que 'm sab greu es que no siga vacuunt, potsé
 'n surtiria.

—No ho penso pas jo aixis.

—¡No!

—No: estigui ab lo *fi y afecta* que si cura será porque
 no te l' *encacuna*.

—Donchs tothom d u que...

—Diguin lo que vulguin, no 'm treuran d' aquí. La
encacuna es un mata criaturas: jo 'n puch dar probas.
 Lo primer fill que vaig tenir, seguint los consells de la
 familia, lo vaig fer *encacunar*. no 's pensi, de la mateixa
 vaca, que diuen qu' es la millor.

—Si.

—Donchs ha de pensar y entendre que ¡pobre fill meu!
 als tres dias d' estar *encacunat*, als tres dias justos, va
 morir escanyat ¡escanyat!

—¿Escanyat de la verola?

—No senyora. D' una espina de bacallá.

—¿De bacallá?

—Si. Com que 'l pobrissó, l' *encacuna* li feya mal,
 sempre plorava, y jo, porque callés, li donava tallets de
 bacallá *sufreixit*; be prou que li agradavan.

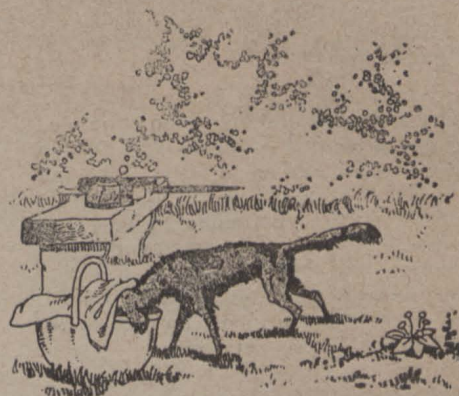
—Pero, dona...

—Digui 'l que vulgui; va ser aixis y res mes. Miris si
 ez ben vritat lo que li he dit, que tres fills tinch ara ben
 sans y bons, cap d' ells está *encacunat*: Deu me 'n re-
 guart.

—Be, pero...

—*Nada, nada*: deixis de perós, y creguim: la *encacuna*
 es dolenta, molt dolenta: si algú li diu lo contrari no s,

CONSECUENCIAS

Cuan se du un xich de menjà
no 's deu may abandonà.

olvidi de contarli lo que á mi m' ha passat, veyám com
ho desfá. ¿sent? no se n' olvidará; no se n' olvidi!

De lo que no s' ha d' olvidar, tant l' An'onieta com
tothom del mon, es de no donar crèdit á totes aquestas
conversas (que per desgracia tant abundan) y seguir
sempre 'ls consells d' un metje.

LLUÍS MILLÀ

POST-DATA.

Y en comptes d' enviar-me en cada carta
com casi sempre fás,
entre cintas y flors, vanas quimeras,
y rezels infundats;
en comptes d' afirmar tantas vegadas
que may m' olvidarás,
y que desde 'l dia aquell que vaig deixarte
no fás sinó plorar,
molt més m' estimaria t' ocupessis
en cosas importants,
com lo posar á dintre cada carta...
algun bitllet de Banch

GUILLERMO TORRES.

La execució es perfecte tant per la direcció de la or-
questa á càrrech del senyor Torelló, com los ballables,
combinats per lo mestre coreogràfic Borri. La primera
bailarina senyoreta Sozo hi obté un triufo cada nit.
La presentació escénica es també celebrada, produhint
molt bon efecte una nova decoració del pintor senyor
Vilumara.

ROMEA.—Per ahí estava anunciat l' estreno del dra-
ma del senyor Godó, *Lo cor y l' ànima* del que parla-
rem en lo número vinent. S' anuncian los estrenos de
«Miss Lila», «Un assalt», «Ella y ell en lo Parch», «Pet
y pastat» y «L' indult.»

TIVOLI.—En la parodia «El suicidio de Alejo» s' ha
captat moltes simpatias lo jove tenor senyor Alcántara,
ab sa ben timbrada veu, obteninthi tants aplausos, que
la empresa ha secundat lo gust del públic representan-
tanta á diari. Per avuy estava anunciat l' estreno de
«El Angel guardian.»

NOVETATS.—Ab la 52 representació de «Jesus de
Nazareth» se despedi de sa última y brillant campanya
la companyia catalana. Ahir degué comensar la com-
panyia Cereceda debutant també la gimnasta Geraldine.

ELDCRADO.—De colossal pot calificarse l' éxit que
á Barcelona ha obtingut lo saynete «La verbena de la
Paloma ó el boticario y las chulapas y celos mal re-
primidos.» Lo libre es digne del autor don Ricardo de
la Vega quina fama es molta y ben adquirida per las
anteriors obras que popularment coneix nostre públic.
Abundan las situaciones interessants, los tipos ben di-
buixats y los xistes justos y naturals. En quant á la
música es una página més de gloria pera l' insigne
Mre. Breton. Encaixada sempre en las situaciones,
atresora motius populars elevantlos sempre á la més
perfecte concepció artística.

GRANVIA.—A mes dels estrenos de que parlém en
la secció corresponent, prepara pera demà lo del drama
«La Homicida.» Lo benefici del senyor Tutau se veje
molt concorregut, essent molt aplaudit l' apreciable
director y actor tan distingit per nostre públic.

CIRCO BARCELONÉS.—A més del estreno que res-
senyém, las funciones de la nit ofereixen un número nou
bastant agradable. Tal es lo del dueto parisien «Les
Leon» que ofereixen un contrast natural y molt cómic.

LABRUGUERA.

LICEO.—Dissapte s' estrenà *Coppelia*, ball en dos ac-
tes obtenint un éxit gran y merescut.
L' argument d' aquest ball es simpàtic é interessant.
La música deguda al mestre Léo Delibes, es precio-
sissima distingintse per sa factura delicada y original.

Rovas

Lo folletí d' aquest número se compon de las planas 17 á 24, de la bonica comedia *La Tornaboda*, quina obra quedarà terminada en lo folletí del número vinent.

—L' Orfeó Catalá diumenge passat, per la tarde, celebrá un concert que 's vegé favoregut per lluhida concurrència.

Se interpretaren ab molta afinació totas las pessas del programa del que 'n formaren part melodiosos motius de cançons populars catalanas.

—Per los objectes que 's van rebent pera la próxima Exposició del Llibre, la Imprenta y 'l Grabat en Catalunya, pot assegurar-se honrarà al Ateneo Barcelonès, societat convocadora del certámen.

—En lo taller Rovirosa ha comensat á trevallarse en lo decorat de *Miss Robinson*, que segons notícias que 'n tenim cridarà vivament l' atenció.

—Demá á la tarde en lo teatro del Ateneo Provençalense tindrà lloch l' estrenó de la comedia en un acte *Per contradicció*, original de D. Joseph Pont y Espasa.

—Traduhim d' un periódich italiá:

«En una caixa de ferro, trovada sota 'l llit del difunt mestre espanyol Barbieri, s' ha trovat un tresor de 6000 preciosas monedas d' or, que representan un valor de 150.000 franchs. La escullida biblioteca del compositor passarà á ésser propietat del Estat.»

No sabem si aquesta noticia será certa.

—S' ha posat á la venda la bonica producció *Jesús María Joseph*, comedia en un acte, en vers, del festiu escriptor C. Gumá, estrenada en lo més de Febrer en lo teatro Granvia, ahont continúa representantse ab molt aplauso. Se ven en l' administració d' aquest periódich. Preu, una pesseta.

—També s' ha publicat *Lo meu criat*, de Lambert Escaler, comedia en un acte estrenada ab éxit en lo teatro Romea. Se ven igualment en aquesta administració, al preu d' una pesseta.

—A Girona ha comensat a publicar-se un setmanari ab lo títol de *Lo Geronès*, portaveu del Centre Catalanista de Girona y sa comarca.

Li desitjem prosperitat pera la propaganda y plantejament de son simpátich programi.

CUL DE SACH

En un teatro de malamort se representava la bella tragedia *Las Esposallas de la mort*.—L' actriu Rívera al acte tercer estava colocada damunt la tomba y admirablement figurava morta. Pero plovia á mars, y la pluja filtrava la teulada del escenari pesimament cubert. Una gota d' aygua te la imprudencia de caure al nas de *Julietta* que mou lo cap y fá una ganyota; segona gota, segona ganyota. Inutilment *Romeo* s' escarrassava dihentli: (*No 't moguis.*) Procurá decantar lo cap pera lliurarse de la gotera y allavors n' hi cau una al uil. Per més desgracia, la seva mímica cridá l' atenció del públich que aviat n' endeviná la causa. De la sala alguns de bona vista s' entretenen observant com van cayent las gotas una darrera l' altra.

—Ep, qu' en cau una altra!—cridan d' un cantó.

—Fuig, que 't mullas!—cridan d' altre.

—Senyora,—crida un del públich,—que vol un payguas?...—y la tragedia acabá entre grans riallas.

XARADA

Poble catalá es *hu*,
com també ho es ma *segona*,
y si buscas una estona
lo *tot*, altre poble dú.

ARMANDO DE DORDA.

La solució al número próxim.

Solucions del núm. 118

TARGETA.—Las bodas d' en Cirilo.

GEROGLIFICH.—Per casas un poble.

Correspondencia

Anirá algo de lo que han enviat los senyors Martí Romeu, Joseph Escachs Vived, Joseph Alemany Borrás, Amador Bertrán, J. Tárrega, A. Pallejá, Isidor Martínez, Tomeu Boncor y Jaumet Torres.

Lo demés no vá prou bé.

Barcelona—Imp. Alsina y Clós, Muntaner, 10.

Uns cuants del remat.